

Interpelacja w sprawie likwidacji pomnika żołnierzy radzieckich w Żukowie, 25.03.2022 r.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Rado!

Po rozpoczęciu zbrodniczej napaści Rosji na Ukrainę odżyła w naszym powiecie, wielokrotnie dawniej podejmowana, kwestia likwidacji pomnika żołnierzy radzieckich w Żukowie, który od lat stoi naprzeciw Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących. Codziennie więc każdy uczeń powiatowej szkoły musi na niego patrzeć, także z okien sal lekcyjnych. Widzi też napisy kłamliwie informujące o bohaterskich żołnierzach Armii Czerwonej wyzwalających nasze ziemie w marcu 1945 roku. Przypomnijmy, że wyzwoleniem oni też nazywali okrutną napaść na Polskę 17 września 1939 roku przeprowadzoną na podstawie paktu Ribbentrop – Mołotow wskutek czego wymordowano tysiące polskich oficerów, a setki tysięcy zesłano na Sybir. Do dziś niektórzy – także obecni na tej sali – noszą te rany w swoim sercu.

Czym zatem było to rzekome wyzwolenie 1945 roku? Obecnie do słowa „wyzwolenie” coraz częściej słusznie dodaje się „z wszystkiego”. Było to wyzwolenie wielu mieszkańców tej ziemi z majątku, z wszelkich dóbr, nawet inwentarza żywego, wyzwolenie z miejsca zamieszkania czyli zniszczenie domów, wyzwolenie z godności ludzkiej, zwłaszcza młodych zgwałconych dziewcząt, na skutek czego wiele z nich zmarło. Dla przykładu z terenu obecnej parafii Banino w taki sposób śmierć poniosło co najmniej 6 kobiet, najmłodsza z nich miała 15 lat. Skali gwałtów nigdy w pełni nie poznamy. Wiemy tylko, że była olbrzymia. Żyjąca do dziś Agnieszka Pettke z Rębiechowa, rówieśnica i przyjaciółka zmarłej piętnastolatki Danusi Klinkosz, przed czterema laty mówiła o tychże sowieckich żołnierzach w wywiadzie opublikowanym w książce: *Niech òni spią spòkójno, ale nie żebě jich pòmnikama wësławiac, a jich òfiarë wëmazac z pamiãcë. Tak ni mòże bëc! (...) Jò wiém, co òni robilë i jò czekóm, żebě ta jich chwała sã skùńcza, a chòcle skrómną tóblęcã przënólégò sã pòwiesëc tim dzéwczãtóm.*

I o to właśnie postuluję, by z naszej - powiatu – inicjatywy doprowadzić wraz z samorządem Gminy Żukowo do likwidacji tego komunistycznego reliktu, monumentu chwały naszych wojennych zaborców i oprawców, a w zamian stworzyć miejsce pamięci – może także jakąś skromną formę pomnika – dla kaszubskich ofiar obu totalitarnych systemów: hitleryzmu i stalinizmu. Za pomnikiem są na wydzielonym cmentarzu pochowani ci żołnierze sowieccy. Federacja Rosyjska powinna ich szczątki zabrać do siebie, jak to czynią Niemcy z wciąż odnajdywanymi szczątkami ich żołnierzy. Jeśli jednak Rosja nie chce tego zrobić to niechaj sobie żołnierze spoczywają w pokoju na Kaszubskiej Ziemi obok miejsca pamięci ich ofiar. Serdecznie dziękuję za uwagę!

Eugeniusz Pryczkowski